

Visselblåsning

Riktlinjer

Bakgrund

Visselblåsning handlar om att uppmärksamma missförhållanden och begreppet har kommit att användas både för larm till media och när man internt uppmärksammar problem.

Friab har ett visselblåsarsystem där anställda anonymt kan uppmärksamma organisationen på missförhållanden inom verksamheten. Visselblåsarsystemet ligger hos en extern part för att omöjliggöra efterforskning av uppgiftslämnarens identitet.

Syfte

Vi försöker alltid lösa uppkomna problem inom ramen för samtal med närmsta chef och på arbetsplatsträffar. Visselblåsarfunktionen är ett komplement och ska inte ses som en ersättare för ett öppet samtalsklimat.

Systemet ska tydliggöra allas ansvar att gemensamt uppmärksamma eventuella problem där vi som organisation eller våra anställda inte följer rådande lagar. Sammantaget ska visselblåsarsystemet stärka en kultur där problem adresseras och hanteras.

Vår starka förhoppning är att alla medarbetare ska känna att det är tillräckligt högt i tak för att föra dialoger om problem öppet. Möjligheten att anonymt lämna tips stärker möjligheten att vi kan få reda på, och arbeta med, alla typer av utmaningar.

Friab tillämpar ett totalt repressalieförbud. Det innebär att vi har nolltolerans mot åtgärder ämnade att straffa någon som påtalat missförhållanden – faktiska eller upplevda – så länge agerandet skett i god tro.

Kanalen är avsedd för allvarliga överträdelser som lagbrott samt ärenden som kan anses av allmänintresse att de uppmärksammas. Det är sådana ärenden som kommer att hanteras i visselblåsarsystemets definierade handläggningsprocess. Övriga ärenden kommer att hänvisas vidare till lämplig part.

Om systemet

För att systemet ska vara trovärdigt är det viktigt med transparens och tydlighet gällande hur vi skyddar användarens integritet. Det är vidare viktigt att hjälpa uppgiftslämnare att lämna så bra information som möjligt. Några aspekter som Friab har fäst speciellt avseende vid är:

- **Oberoende ärendehandläggning.** Ärenden som bedöms som kvalificerade visselblåsarärenden utreds av särskilt utsedd förtroendegrupp alternativt av extern oberoende advokat.

- **Information till användare.** Som uppgiftslämnare ska man veta hur man är skyddad tekniskt och vad man själv måste tänka på för att inte lämna för mycket information. Det kan handla om användardata i bilagor, risker med att rapportera från arbetsplatsens nätverk eller risken att avslöja sig genom på vilket sätt man uttrycker sig.
- **Datalagring.** Vi har valt en leverantör med egna dedikerade servrar, placerade i Sverige. Handlagda ärenden raderas ur systemet så att information inte sparas längre än nödvändigt.
- **Informationshantering.** Ingen känslig information ska skickas via mejl, utan det krävs alltid personlig inloggning med BankID för att komma åt och arbeta med ärendeinformation.
- **Inrapporteringskvalitet.** Tydliga frågeformulär hjälper uppgiftslämnare att ge fullständig information som gör ärenden möjliga att utreda på ett bra sätt. Som ett komplement finns möjligheten att korrespondera anonymt med uppgiftslämnaren.
- **Tillgänglighet.** Mobilanpassning av rapporteringssidan är självklart då alltmer kommunikation sker via mobila enheter. En extra poäng med detta är mobila enheter ofta ligger utanför arbetsplatsens nätverk och därmed under arbetstid är ett integritetsmässigt bra alternativ till arbetsdatorn. Möjlighet att lämna ärenden per telefon erbjuds också.

För att skapa en ny anmälan i visselblåsarsystemet:

Skapa en anmälan

Om handläggningen

Ärenden handläggs av särskilt utsedd förtroendegrupp alternativt av extern oberoende advokat. Utredning och eventuell rekommendation för åtgärd eller vidare hantering föredras i Friabs ledningsgrupp av Glenn Hansson, Mikael Johansson eller Lotta Hansson.

Ärenden som faller utanför systemets syfte avskrivs.

Personer som pekas ut i ett ärende informeras om pågående utredning så snart det är möjligt med hänsyn till utredningsarbetet. Vem som står bakom anmälan förmedlas dock inte, även om det skulle vara känt för utredaren.

Efter handläggning raderas ärendet ur databasen. Om ärendet behöver utredas vidare sparas nödvändig information utanför databasen. Informationen förstörs eller anonymiseras så snart det med hänsyn till utredningen är möjligt.

Om en uppgiftslämnare väljer att vara öppen med sin identitet kommer ändå dennes identitet uteslutande att tillgängliggöras för den grupp som utsetts att hantera visselblåsarärenden. Undantaget är om ärendet resulterar i en brottsutredning, då man som uppgiftslämnare kan komma att kallas som vittne.

Utvärderingar och förbättringar

För att visselblåsarsystemet ska vara ändamålsenligt görs regelbundna utvärderingar av hur kanalen används, om berörda personer känner till kanalen, om typen av ärenden stämmer överens med systemets syfte och om rutinerna kring hanteringen fungerar som det är tänkt.

Ansvarig för funktionen

Vid frågor om visselblåsarfunktionen eller systemet kan du alltid vända dig till:

Glenn Hansson, utvecklingskoordinator

Tel 0708-864708

E-post glenn@friab.se